

ANEKS NR 10
Wskazania Biskupa Siedleckiego
dla proboszczów dotyczące ich powinności
w dziedzinie katechetycznej

Wstęp

1. Należy pamiętać o ważnych stwierdzeniach Kongregacji ds. Duchowieństwa: „Parafia jest najbardziej znaczącym miejscem, w którym formuje się i żyje wspólnota chrześcijańska (...). Powinna ona pozostać krzewicielką i inspiratorką katechezy” (DOK 257). „Jakość katechezy określonej wspólnoty w bardzo dużej części zależy od obecności i działania kapłana” (DOK 225). „Zapewnienie w Kościele faktycznego pierwszeństwa czynnej i skutecznej katechezie wymaga: wspierania katechetów, a także troski o odpowiednie pomoce i urządzenia oraz konieczne fundusze” (DOK 223).

Zadania ogólne

2. Rozwijać w całej wspólnotcie parafialnej poczucie odpowiedzialności za katechezę. Rozbudzać wśród osób świeckich gotowość posługi katechetycznej. Okazywać uznanie osobom, które tę posługę pełnią. Poświęcać najwyższą uwagę formacji katechetów (por. DOK 225; DKKKwP 140).
3. Troszczyć się o właściwe zaprogramowanie, zorganizowanie i kierowanie posługą katechetyczną w parafii. Integrować katechizację z programem ewangelizacyjnym wspólnoty parafialnej. Zapewnić włączenie katechezy parafialnej w diecezjalny program duszpasterski, pomagając katechetom stać się czynnymi współpracownikami w realizacji tego programu. W szczególności sposób troszczyć się o więź między katechezą i liturgią (por. DOK 225; DKKKwP 140).
4. Nadać pierwszorzędne znaczenie katechezie dorosłych i prowadzić katechezę w formie katechumenatu pochrzcielnego. Z nową odwagą głosić słowo tym, którzy są daleko oraz osobom obojętnym religijnie (por. DOK 258).
5. Rozwijać w parafiach formację małych wspólnot kościelnych. Prowadzić zróżnicowane formy katechezy parafialnej dla dzieci i młodzieży. Objąć katechizacją osoby niepełnosprawne fizycznie i umysłowo (por. DKKKwP

- 140; Instrukcja o przygotowaniu młodzieży do sakramentu bierzmowania; Instrukcja o przygotowaniu dzieci do sakramentu pokuty i I Komunii świętej).
6. Dbać o prawidłowe funkcjonowanie nauczania religii w szkole. Sprzęgać ze sobą katechezę parafialną i katechezę szkolną. Troszczyć się o współpracę środowiska parafialnego, szkolnego i rodzinnego (por. DKKKwP 140; 83; 85).

Zadania szczegółowe

7. W parafiach będących większymi ośrodkami katechetycznymi powołać Parafialną Radę Katechetyczną i odbywać z nią regularne spotkania. Organizować też spotkania dla nauczycieli różnych typów szkół (por. DKKKwP 143; 141; 91).
8. Sprawować, w ścisłej łączności z katechetami, szczególną pieczę nad przygotowaniem i przeprowadzaniem szkolnych rekolekcji wielkopostnych. Powiadamiać dyrekcje szkół o terminie tych rekolekcji, co najmniej na miesiąc przed ich rozpoczęciem (por. DKKKwP 88; 140; Rozporządzenie MEN z 14.04.1992 r. § 10.2).
9. Wystąpić do Wydziału Nauczania Katechetycznego z pisemną prośbą o wydanie katechecie imiennego skierowania do nauczania religii (zanim dyrektor szkoły podpisze z katechetą umowę o pracę) i kierować katechetów (duchownych, zakonnych i świeckich) do tegoż Wydziału po skierowanie do nauczania religii w określonej szkole.
10. Czuwać, aby przenoszony do innej parafii ksiądz katecheta rozwiązał szkolną umowę o pracę w czasie przewidzianym w prawie oświatowym.
11. Z ewangeliczną roztropnością oraz chrześcijańską miłością - zawsze w porozumieniu z katechetami i z dyrekcją szkoły, a jeśli trzeba, to także z pomocą Wydziału Nauczania Katechetycznego - co roku (przed dniem 30 kwietnia) sporządzać arkusz organizacji katechezy na nowy rok szkolny. Chodzi o to, aby z odpowiednim wyprzedzeniem zaplanować zmiany personalne oraz przygotować ewentualną korektę przydziału wymiaru godzin.
12. Doceniając wagę katechezy prowadzonej w szkołach podstawowych, należy jednak w szczególny sposób dbać o rozwój wiary wśród młodzieży i tak organizować katechezę w szkołach ponadpodstawowych na terenie swojej parafii, by włączyć w nią nie tylko katechetów świeckich i zakonnych, ale także katechetów duchownych.
13. Posłanie osób duchownych do nauczania religii w szkołach ponadpodstawowych wymaga niejednokrotnie porozumienia się księży proboszczów

parafii ze sobą sąsiadujących. Waga katechezy prowadzonej w takich szkołach dla przyszłości Kościoła i dla przyszłości rodziny, domaga się od katechetów pełnego poświęcenia w pełnionej posłudze.

14. W stosownym czasie informować Wydział Nauczania Katechetycznego o planowanych zmianach w organizacji katechezy na terenie parafii w związku z zamykaniem szkół, z redukcją godzin czy ze zmianami personalnymi (odwołanie, przeniesienie, zwolnienie lekarskie, urlop, emerytura katechety itp.).
15. Czuwać nad tym, aby lekcje religii zawsze odbywały się w wymiarze dwóch godzin lekcyjnych tygodniowo lub dwóch zajęć przedszkolnych. Zmniejszenie wymiaru godzin może dokonać się jedynie za zgodą Biskupa Siedleckiego.
16. Wraz z rodzicami dzieci zadbać o to, by nauczanie religii odbywało się nie tylko we wszystkich szkołach, ale także we wszystkich grupach wiekowych w przedszkolach publicznych i niepublicznych.
17. Czuwać nad tym, by katecheci szkolni pełnili swoją posługę według zatwierdzonych i obowiązujących w Diecezji Siedleckiej programów i podręczników. Koordynować działania zmierzające do tego, by katechizowani na wszystkich poziomach edukacyjnych mieli podręcznik do nauki religii. W miarę możliwości i potrzeb uzupełniać religijny księgozbiór bibliotek szkolnych (por. DKKKwP 85).
18. Uzgadniać z Wydziałem Nauczania Katechetycznego termin wizytacji katechetycznej parafii przed wizytacją kanoniczną Biskupa i przygotować dokumentację katechetyczną na spotkanie z Komisją Wizytacyjną. Odwiedzać dyrekcje wszystkich szkół i przedszkoli położonych na terenie parafii. Z wizytatorem katechezy i dyrektorem szkoły uczestniczyć w obserwacji lekcji religii prowadzonych przez katechetów. Zaprosić wszystkich katechetów parafii na spotkanie podsumowujące wizytację katechetyczną.
19. Uzgadniać z Wydziałem Nauczania Katechetycznego spotkanie egzaminacyjne dla kandydatów do sakramentu bierzmowania. Na katechezę prowadzoną przy tej okazji przez wizytatora diecezjalnego proboszcz winien zaprosić wszystkich katechetów uczących młodzież przygotowującą się do przyjęcia sakramentu bierzmowania. Winien też uczestniczyć w spotkaniu egzaminacyjnym, które pokazuje skuteczność pracy katechetycznej księdza odpowiadającego za proces formacyjny danej grupy młodzieży i jej szkolnych katechetów.

20. Zapraszać wizytatorów dekanalnych i diecezjalnych - nie tylko w związku wizytacją kanoniczną Biskupa - na obserwacje oraz wizytacje katechetów szkolnych oraz uczestniczyć wraz z nimi w powyższych formach nadzoru.
21. Wspierać podmioty oraz instytucje odpowiedzialne za katechezę w Diecezji Siedleckiej w przekazywaniu informacji katechetycznych nauczycielom religii pracującym na terenie parafii.
22. Pomagać w terminowym gromadzeniu i aktualizowaniu przez Wydział Nauczania Katechetycznego podstawowych danych dotyczących katechezy na terenie wszystkich parafii Diecezji Siedleckiej.
23. Gromadzić parafialną dokumentację katechetyczną, na którą składają się:
  - a) podstawowe dane osobowe wszystkich katechetów pracujących w parafii, zebrane przy pomocy formularza *Ankieta personalna katechety szkolnego w Diecezji Siedleckiej*;
  - b) dokumenty potwierdzające posiadane przez katechetów kwalifikacje do nauczania religii w szkole;
  - c) kopie próśb proboszcza o wydanie katechetom skierowań do nauczania religii;
  - d) kopie skierowań dla katechetów do poszczególnych szkół i przedszkoli;
  - e) oceny dorobku zawodowego uzyskiwane przez katechetów na poszczególnych stopniach awansu zawodowego;
  - f) ocenę pracy szkolnej katechetów;
  - g) dokumentowanie udziału katechetów w stałym procesie formacyjnym (w rekolekcjach, diecezjalnych spotkaniach katechetów z Biskupem, w spotkaniach rejonowych, dekanalnych i parafialnych);
  - h) diecezjalne kalendarium katechetyczne na dany rok;
  - i) tygodniowy plan szkolnych zajęć katechetów;
  - j) informacje Wydziału Nauczania Katechetycznego Kurii Diecezjalnej Siedleckiej;
  - k) korespondencję z Wydziałem;
  - l) sprawozdania i protokoły z przeprowadzonych w parafii wizytacji katechetycznych;
  - l) arkusz organizacji katechezy szkolnej na terenie parafii w poszczególnych latach;
  - m) umowy o pracę zawierane między parafią i katechetą w okresie, gdy katechizacja była prowadzona przy parafii, czyli przed powrotem nauki religii do szkół w roku 1990;
  - n) wykaz katechetów, którzy przeszli na emeryturę;

- o) podstawowe dokumenty i akty prawne dotyczące katechezy (m.in. DOK, DKKKwP, PPKKwP, Dekret Biskupa Siedleckiego z dnia 31.03.2014 r. o nowych podręcznikach, Rozporządzenie MEN z 14.04.1992 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania lekcji religii w szkołach publicznych, Porozumienie pomiędzy Konferencją Episkopatu Polski oraz Ministrem Edukacji Narodowej z dnia 31.05.2016 r. w sprawie kwalifikacji wymaganych od nauczycieli religii).
24. Pamiętać, że skuteczna realizacja szeroko rozumianej posługi katechetycznej - oprócz realizacji wyżej wymienionych zadań - wymaga także koniecznych funduszy dla prowadzenia integralnej formacji katechetów oraz zakupu odpowiednich pomocy katechetycznych. Każda wspólnota parafialna pod przewodnictwem swojego proboszcza powinna posiadać i właściwie wykorzystywać fundusz na działalność katechetyczną.

Troska o przyszłość katechezy szkolnej

25. Trudno jest przewidzieć, ilu nowych nauczycieli religii będzie potrzebowała Diecezja Siedlecka w ciągu najbliższych lat. W poszukiwaniu optymalnych rozwiązań konieczna jest pomoc proboszczów organizujących i nadzorujących katechezę (także szkolną) w parafiach.
26. Poszczególne wspólnoty parafialne powinny wziąć na siebie - większą niż dotąd - odpowiedzialność za przyszłość katechezy. Inicjatywa proboszcza jest konieczna w:
- a) przewidywaniu zmian osobowych wśród katechetów danej parafii;
  - b) rozpoznaniu katechetycznych potrzeb kadrowych w przyszłości;
  - c) dokonaniu wyboru nowych odpowiednich kandydatów do pełnienia posługi katechety oraz ewentualnym partycypowaniu parafii w kosztach ich kształcenia;
  - d) jak najlepszym wykorzystaniu wykwalifikowanych i już przygotowanych do posługi katechetów.